

Εθνικό δίκαιο - Κάτω Χώρες

Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [nl](#)

Στη σελίδα αυτή θα βρείτε πληροφορίες σχετικά με το νομικό σύστημα των Κάτω Χωρών.

Η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών περιλαμβάνει, εκτός από τους υπουργούς και τους υφυπουργούς, και τον βασιλιά. Οι Κάτω Χώρες καταλαμβάνουν έτσι ιδιαίτερη θέση μεταξύ των μοναρχιών της Δυτικής Ευρώπης, δεδομένου ότι στις περισσότερες από αυτές ο βασιλιάς δεν αποτελεί μέλος της κυβέρνησης. Από τη ριζική αναθεώρηση του Συντάγματος το 1848, οι Κάτω Χώρες είναι συνταγματική μοναρχία με κοινοβουλευτικό σύστημα.

Πηγές δικαίου

Είδη νομικών πράξεων - περιγραφή

Το Σύνταγμα προβλέπει το πλαίσιο για την οργάνωση του κράτους των Κάτω Χωρών και αποτελεί τη βάση της νομοθεσίας. Σημαντική πηγή δικαίου αποτελούν οι συνθήκες μεταξύ των Κάτω Χωρών και άλλων κρατών. Το άρθρο 93 του Συντάγματος ορίζει ότι οι διατάξεις συνθηκών και οι αποφάσεις διεθνών οργανισμών μπορούν να έχουν άμεση ισχύ στο νομικό σύστημα των Κάτω Χωρών. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω διατάξεις υπερισχύουν του δικαίου των Κάτω Χωρών. Έτσι, διατάξεις νόμων που είναι εφαρμοστέες στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών δεν εφαρμόζονται εάν δεν συνάδουν με τις προαναφερθείσες διατάξεις. Κατά συνέπεια, οι κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που περιέχονται σε συνθήκες, κανονισμούς και οδηγίες αποτελούν σημαντική πηγή του δικαίου των Κάτω Χωρών.

Ο Καταστατικός Χάρτης του Βασιλείου των Κάτω Χωρών ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ των τριών τμημάτων του Βασιλείου (των Κάτω Χωρών και των δύο υπερπόντιων τμημάτων, των Ολλανδικών Αντιλών και της Αρούμπα).

Οι νόμοι εκδίδονται σε εθνικό επίπεδο.

Βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης, η κεντρική κυβέρνηση μπορεί να θεσπίζει (περαιτέρω) κανόνες με κυβερνητικά διατάγματα και υπουργικούς κανονισμούς. Είναι δυνατόν να εκδοθούν ανεξάρτητα κυβερνητικά διατάγματα (που δεν βασίζονται σε νόμο), αλλά για την επιβολή τους δεν μπορούν να θεσπισθούν ποινικές διατάξεις.

Το Σύνταγμα απονέμει κανονιστικές εξουσίες στους κατώτερους οργανισμούς δημοσίου δικαίου (επαρχίες, δήμους και συμβούλια υδάτων).

Οι γενικές αρχές του δικαίου δεσμεύουν την κυβέρνηση και την απονομή δικαιοσύνης. Αυτό συχνά προβλέπεται από τον νόμο, για παράδειγμα από τον Αστικό Κώδικα (κοινή λογική και ευθυδικία). Το δικαστήριο μπορεί επίσης να βασιστεί στις γενικές αρχές του δικαίου κατά την έκδοση αποφάσεων.

Άλλη μια πηγή δικαίου είναι το έθιμο. Στην πράξη, το έθιμο ασκεί επιρροή μόνον αν ο νόμος παραπέμπει σε αυτό, αλλά και πάλι το δικαστήριο μπορεί να λάβει υπόψη το έθιμο στην απόφασή του, αν υπάρχει σύγκρουση. Το έθιμο δεν μπορεί να αποτελέσει πηγή δικαίου για τη στοιχειοθέτηση ποινικού αδικήματος (άρθρο 16 του Συντάγματος).

Τα νομικά προηγούμενα αποτελούν πηγή δικαίου, διότι η επιρροή των δικαστικών αποφάσεων δεν εξαντλείται στη συγκεκριμένη υπόθεση για την οποία εκδίδεται κάθε απόφαση. Οι αποφάσεις των ανώτερων δικαστηρίων παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές. Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι αποφάσεις του Ανώτατου Ακυρωτικού, διότι καθήκον αυτού του δικαστηρίου είναι να εξασφαλίζει την ομοιομορφη εφαρμογή του νόμου. Κατά συνέπεια, στις νέες υποθέσεις, το κατώτερο δικαστήριο λαμβάνει υπόψη την απόφαση του Ανώτατου Ακυρωτικού για την έκδοση της δικής του απόφασης.

Ιεραρχία των κανόνων δικαίου

Σύμφωνα με το άρθρο 94 του Συντάγματος, ορισμένοι διεθνείς κανόνες δικαίου υπερισχύουν των υπολοίπων: διατάξεις νόμων που δεν συνάδουν με αυτούς τους κανόνες δεν εφαρμόζονται. Το ευρωπαϊκό δίκαιο, εκ φύσεως, υπερισχύει του εθνικού δικαίου. Ακολουθούν ο Καταστατικός Χάρτης, το Σύνταγμα και οι πράξεις του Κοινοβουλίου (τυπικοί νόμοι). Οι εν λόγω κανόνες δικαίου υπερισχύουν των άλλων νομοθετικών κανόνων. Οι πράξεις του Κοινοβουλίου θεσπίζονται από κοινού από την κυβέρνηση και από τα δύο κοινοβουλευτικά σώματα (τους αιρετούς αντιπροσώπους του λαού).

Προβλέπεται επίσης ότι ένας νόμος μπορεί να απολέσει την ισχύ του εν όλω ή εν μέρει μόνο λόγω μεταγενέστερου νόμου. Επίσης, ισχύει ο γενικός ερμηνευτικός κανόνας ότι οι ειδικοί νόμοι υπερισχύουν των γενικών.

Σύμφωνα με τη νομική παράδοση της ηπειρωτικής Ευρώπης, ο νόμος θεωρείται ιεραρχικά ανώτερη πηγή δικαίου από τη νομολογία.

Θεσμικό πλαίσιο

Αρχές αρμόδιες για την έκδοση νομοθετικών πράξεων

Η νομοθετική διαδικασία

Το Σύνταγμα δεν προβλέπει «νομοθετική εξουσία». Οι νόμοι είναι κοινές αποφάσεις της κυβέρνησης και του Κοινοβουλίου. Νομοθετικές προτάσεις μπορούν να υποβληθούν από την κυβέρνηση ή από την Κάτω Βουλή (Tweede Kamer). Το Συμβούλιο της Επικρατείας (Raad van State) γνωμοδοτεί σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις και με τα κυβερνητικά διατάγματα. Συνήθως ζητείται η γνώμη άλλων ενδιαφερομένων κατά το στάδιο της εκπόνησης νομοθετικής πρότασης.

Η Κάτω Βουλή έχει δικαίωμα τροποποιήσεων. Συνήθως, το Υπουργικό Συμβούλιο εγκρίνει τις νομοθετικές προτάσεις και τις αποστέλλει στο Συμβούλιο της Επικρατείας για γνωμοδότηση. Μετά την έκδοση της γνωμοδότησης, η κυβέρνηση εκπονεί νέα έκθεση. Στη συνέχεια, η κυβέρνηση αποστέλλει τη νομοθετική πρόταση – με τις τυχόν απαιτούμενες τροποποιήσεις – στην Κάτω Βουλή μέσω Βασιλικού Μηνύματος (Koninklijke boodschap). Η πρόταση μπορεί να τροποποιηθεί ενόσω συζητείται από την Κάτω Βουλή. Αφού γίνει δεκτή από την Κάτω Βουλή, συζητείται από την Άνω Βουλή (Eerste Kamer). Στο στάδιο αυτό, δεν μπορούν να γίνουν περαιτέρω τροποποιήσεις και η Άνω Βουλή μπορεί μόνο να δεχθεί ή να απορρίψει τη νομοθετική πρόταση. Αφού γίνει δεκτή από την Άνω Βουλή, η πρόταση κυρώνεται από τον αρχηγό του κράτους και καθίσταται νόμος.

Νομικές βάσεις δεδομένων

Η κεντρική πύλη πρόσβασης σε όλες τις πληροφορίες σχετικά με τα κυβερνητικά όργανα των Κάτω Χωρών είναι η [Overheid.nl](https://www.overheid.nl), μέσω της οποίας παρέχεται πρόσβαση, μεταξύ άλλων, σε:

- Επίσημες δημοσιεύσεις
- Την Staatsblad (Εφημερίδα της Κυβερνήσεως), το Tractatenblad (Σειρά Διεθνών Συνθηκών) και το Staatscourant
- Κοινοβουλευτικά έγγραφα.

[Στη σελίδα «Wet- en regelgeving»](#) του δικτυακού τόπου περιέχεται η κωδικοποιημένη νομοθεσία από την 1η Μαΐου 2002.

Παρέχεται δωρεάν πρόσβαση στη βάση δεδομένων;

Η πρόσβαση στον δικτυακό τόπο και στη βάση δεδομένων παρέχεται **δωρεάν**.

Σύνδεσμοι:

[Regering.nl](https://www.regering.nl), [Ministerie van Buitenlandse Zaken](https://www.ministerievanbuitenlandse-zaken.nl), [Tweede Kamer](https://www.tweede-kamer.nl)

[Government.nl](https://www.government.nl), [Houseofrepresentatives.nl](https://www.houseofrepresentatives.nl)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 23/05/2018